17-2022 Schriftelijke vragen ChristenUnie RM Jaarverslag commissie bezwaarschriften 2021

Onlangs heeft de gemeenteraad raadsmededeling 128-2022 ontvangen. Deze raadsmededeling geeft een nadere duiding op het jaarverslag 2021 van de commissie bezwaarschriften. Het is goed om te lezen dat dat het aan gegronde bezwaren laag is en dat de commissie tevreden is met de werkwijze van de gemeente Aalten.

In de raadsmededeling staat echter onder meer dat “De doelstellingen van de gemeente Aalten zijn deugdelijke besluiten nemen, bezwaren objectief behandelen, de juridische kwaliteit verbeteren en de bezwaarschriften het liefst in een vroegtijdig stadium op lossen, waardoor langdurige procedures zoveel mogelijk worden voorkomen met als gevolg het terugbrengen van het aantal bezwaarschriften. Hier wordt het komende jaar vol op ingezet”. Naar aanleiding van deze zin heeft de ChristenUnie een tweetal vragen:

1. Welke doelstelling heeft het college als het gaat om het terugdringen van het aantal bezwaarschriften?
2. Kan het college aangeven wat zij gaan doen om dit te verminderen? Ofwel, wat wordt bedoeld met het komende jaar vol inzetten op?

De fractie van de ChristenUnie ziet graag de beantwoording van deze vragen schriftelijk tegemoet.

Namens de fractie van de ChristenUnie,
Tobias Holtman

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 128-2022
Datum : 24 augustus 2022
B&W datum : 30 augustus 2022
Beh. Ambtenaar : mr. A. Kruiniger
Portefeuillehouder : mr. A.B. Stapelkamp
Onderwerp : Jaarverslag commissie bezwaarschriften 2021

Aanleiding:
De commissie bezwaarschriften brengt met dit jaarverslag rapport uit over de periode 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021. Met dit jaarverslag voldoet de commissie aan de verantwoordingsplicht die voortvloeit uit de aan haar toegekende taken en bevoegdheden. Hiermee informeren wij ook de raad over de bevindingen van de commissie.

Inhoud mededeling:
De heer J.M.A. Claassen heeft met ingang van dit jaar zijn werkzaamheden voor de commissie opgezegd. Wij bedanken hem voor zijn jarenlange inzet en geleverde werk. De commissie bestaat momenteel uit een voorzitter en drie leden. Ingevolge de Verordening commissie bezwaarschriften gemeente Aalten 2012 dient de commissie uit ten minste een voorzitter en twee leden te bestaan. Bij een volgend vertrek van een lid van de commissie werven wij tijdig een vervangend lid.

Het aantal bezwaarschriften in 2021 bedraagt 58. Dit is een kleine daling ten opzichte van vorig jaar. Daarbij zij opgemerkt dat van de 58 ingekomen bezwaarschriften in 2021, 19 bezwaarschriften betrekking hadden op zaken over huishoudelijke ondersteuning wegens grootschalige herindicaties. Gelet op het grote aantal herindicaties is het aantal bezwaarschriften relatief gering.

Het instrument (pre-)mediation is een belangrijke mogelijkheid die kan worden ingezet bij de oplossing van conflicten. Wederom is het in 2021 gelukt om 49% van de bezwaarschriften via (pre-)mediation op te lossen. Deze informele benadering van de gemeente geeft een goede aanvulling op de formele bezwarenprocedure.

Over de in 2021 aan de commissie bezwaarschriften voorgelegde besluiten is de commissie van mening dat er over het algemeen behoorlijk tot goed werk wordt geleverd. De commissie constateert dat de procesdossiers over de gehele linie binnen de gemeentelijke organisatie zijn verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. De nota's van heroverweging en de procesdossiers zijn goed verzorgd. Wel plaatst de commissie een kanttekening bij de afhandeling van heroverwegingsbesluiten, die ten opzichte van afgelopen jaren niet tijdig werd opgepakt. In 53% van de bezwaarschriften was er sprake van termijnoverschrijding. De commissie adviseert om bij een dreigende termijnoverschrijding het instrument 'verdagen' actiever in te zetten. Het secretariaat bewaakt vanaf heden de afhandelingstermijn voor het nemen van een heroverwegingsbesluit en ondersteunt actief de organisatie, waar nodig, om termijnoverschrijding in het vervolg te voorkomen.

Het aantal door de commissie gegrond verklaarde bezwaren is laag: twee zaken, oftewel 8% van de ingediende bezwaarschriften. Nemen we daarbij in ogenschouw dat onze gemeentelijke organisatie namens de bestuursorganen jaarlijks tussen de 15.000 en 20.000 voor bezwaar en beroep vatbare besluiten neemt, dan is dit aantal erg laag. De commissie stelt vast dat goede resultaten zijn geboekt, waarbij zij het gemeentebestuur en de organisatie complimenteert met het behaalde resultaat.

De doelstellingen van de gemeente Aalten zijn deugdelijke besluiten nemen, bezwaren objectief behandelen, de juridische kwaliteit verbeteren en de bezwaarschriften het liefst in een vroegtijdig stadium op lossen, waardoor langdurige procedures zoveel mogelijk worden voorkomen met als

gevolg het terugbrengen van het aantal bezwaarschriften. Hier wordt het komende jaar vol op ingezet. Ons streven is om de juridische kwaliteit binnen onze organisatie continue te verbeteren. Via Intranet maken wij de gehele organisatie deelgenoot van het jaarverslag van de commissie bezwaarschriften en de verbeterpunten die daaruit voortvloeien.

Het volgende stuk is voor u bijgevoegd:

1. Jaarverslag commissie bezwaarschriften gemeente Aalten 2021.

JAARVERSLAG

Commissie bezwaarschriften gemeente Aalten 2021

Auteur

mr. A. Kruiniger

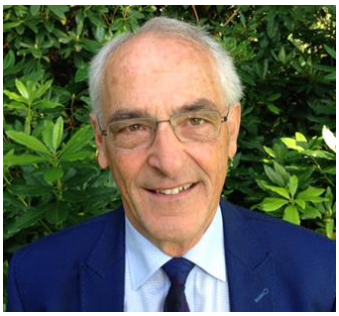
Functie

Secretaris commissie bezwaarschriften

Datum

21 juli 2022

Voorwoord bezwaarschriftencommissie gemeente Aalten

Hierbij bieden wij het jaarverslag 2021 van onze commissie bezwaarschriften aan.

Na een algemene inleiding over de werkwijze (hoofdstuk 1) en de samenstelling (hoofdstuk 2) van onze commissie volgt in hoofdstuk 3 een uitgebreid overzicht van de in 2021 ingediende en behandelde bezwaarschriften en een vergelijking met die van 2020. Wij zijn ingenomen met het feit, dat wij ook dit jaar in de gelegenheid werden gesteld om de hoorzittingen in het gemeentehuis te laten plaatsvinden, omdat dat een toegevoegde waarde heeft ten opzichte van digitale hoorzittingen. Over het algemeen wordt er ook dit jaar behoorlijk tot goed werk geleverd. Aandachtspunt is de afstemming en communicatie met de Omgevingsdienst Achterhoek, maar ook hier merken wij, dat er vooruitgang wordt geboekt. Onze adviezen worden meestal door het betrokken bestuursorgaan overgenomen en daaruit leiden wij af, dat deze inderdaad zwaar wegen bij de besluitvorming na heroverweging. Ook waarderen wij het, dat onze toegevoegde adviezen over de doelmatigheid in de organisatie weerklank vinden en vaak tot verbetering van de wijze van werken leiden. Wij zullen hieraan, indien ons dat nuttig en nodig voorkomt, in het belang van de gemeente aandacht blijven besteden.

Wij waarderen de toepassing van het instrument van mediation en premediation bij ingediende bezwaarschriften, aangezien dit de afhandeling van bezwaarschriften in veel gevallen vroegtijdig tot een oplossing brengt. Daarnaast behoeven de afhandelingstermijnen bij de afdoening van zaken de nodige aandacht. Tenslotte merken wij, dat ons eerdere advies om de juridische grondslag de nodige aandacht te blijven geven, vruchten begint af te werpen.

Het geheel overziende stellen wij vast, dat de gemeente goede resultaten boekt en bereid is steeds weer verbeteringen in de gevolgde werkwijze te overwegen en waar mogelijk toe te passen.

De heer J.M.A. Claassen heeft met ingang van dit jaar zijn werk voor onze commissie op eigen verzoek beëindigd. Hij heeft zich vele jaren zeer verdienstelijk gemaakt voor onze commissie. Wij hebben onze waardering in een afscheidsbijeenkomst tot uiting gebracht.

Ten slotte spreken wij onze grote waardering uit voor de snelle en kwalitatief uitstekende ondersteuning, die wij van de secretaris en haar medewerk(st)ers krijgen en voor de belangstelling en het meedenken van de burgemeester en de gemeentesecretaris.

Met vriendelijke groet,
namens onze commissie,

mr. A.C. van de Vliert, voorzitter

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	Blz.	4
2.	Samenstelling van de commissie	Blz.	4
3.	Cijfermatige gegevens	Blz.	4
3.1.	Registratiesystematiek	Blz.	4
3.2.	Aantal hoorzittingen en aantal behandelde bezwaarschriften 2021	Blz.	4
3.3.	In 2021 ingekomen bezwaarschriften	Blz.	5
3.4.	Het aantal beschikkingen waarop de bezwaarschriften betrekking hadden	Blz.	7
3.5.	De verdeling van de bezwaarschriften per bestuursorgaan	Blz.	9
3.6.	De verdeling van de ingediende bezwaarschriften tussen organisaties en particulieren	Blz.	10
3.7.	Uitgebrachte adviezen 2021	Blz.	11
3.8.	Heroverwegingsbesluiten	Blz.	13
3.9.	Afhandelingstermijnen/ verdagingsbesluiten	Blz.	14
3.10.	Beroep	Blz.	15
3.11.	Budgetverantwoording	Blz.	15
4.	Conclusies en aanbevelingen	Blz.	16
4.1.	Mediation	Blz.	16
4.2.	Termijnoverschrijdingen	Blz.	17
4.3.	Besluitvorming op maat	Blz.	17
4.4.	Aanbevelingen voorgaande jaarverslagen	Blz.	18
4.5.	Kwaliteit van de commissie	Blz.	18

Jaarverslag 2021 van de bezwaarschriftencommissie gemeente Aalten

1. Inleiding

De ‘verordening commissie bezwaarschriften gemeente Aalten 2012’ regelt de taakstelling, de samenstelling en de wijze van functioneren van de bezwaarschriftencommissie.
Ingevolge artikel 2, lid 1, van deze verordening is de commissie belast met de voorbereiding van de beslissing op bezwaren tegen besluiten van de raad, het college van burgemeester en wethouders, de burgemeester, de invorderingsambtenaar en de heffingsambtenaar van de gemeente Aalten.
Niet tegen alle besluiten van deze bestuursorganen kan bezwaar gemaakt worden. Een aantal besluiten is in de wet uitgezonderd. Ook kan het zijn dat voorafgaand aan het besluit een speciale procedure gevolgd is, waardoor direct beroep moet worden ingesteld bij de bestuursrechter.

2. Samenstelling van de commissie

De heer J.M.A. Claassen heeft per 1 januari van dit jaar bedankt als lid en waarnemend voorzitter van de bezwaarschriftencommissie, zodat deze commissie uit vier onafhankelijke leden bestaat. De commissie komt altijd op roulatiebasis bijeen en wel in die zin dat, inclusief de voorzitter, telkens drie van de vier leden bij de hoorzittingen aanwezig zijn.
De leden van de commissie bezwaarschriften worden benoemd door het college.

De invulling van de commissie in 2021 ziet er als volgt uit:
- de heer mr. A.C. van de Vliert (voorzitter);
- de heer drs. E.J.M.W. Waterval (plaatsvervangend voorzitter);
- mevrouw mr. M.A. Luttje;
- mevrouw D. van Leeuwen.

Het secretariaat van de commissie bezwaarschriften wordt gevormd vanuit het team Organisatie en Welzijn van de afdeling Sociaal Domein van de gemeente Aalten. Secretaris van de commissie is mevrouw mr. A. Kruiniger; de heer P.H.T. Ikink is plaatsvervangend secretaris.

3. Cijfermatige gegevens

3.1. Registratiesystematiek
Bezwaarschriften worden op basis van de datum van ontvangst geregistreerd. Het aantal in een kalenderjaar ontvangen bezwaarschriften kan afwijken van het aantal bezwaarschriften dat gedurende dat kalenderjaar op de agenda van de commissie is geplaatst. Zo zijn bezwaarschriften die eind 2020 zijn ingekomen op het kalenderjaar 2020 geregistreerd terwijl de hoorzittingen voor die zaken hoofdzakelijk in 2021 hebben plaatsgevonden. Op dezelfde wijze zijn bezwaarschriften die eind 2021 zijn binnengekomen op dat kalenderjaar geregistreerd terwijl behandeling door de commissie (de hoorzitting) begin 2022 heeft plaatsgevonden.

3.2. Aantal hoorzittingen en aantal behandelde bezwaarschriften 2021
Het gemiddelde maandelijkse aanbod van bezwaarschriften is zodanig dat voor de behandeling ervan (hoorzittingen en beraadslaging) doorgaans één dagdeel volstaat. De commissie komt in de regel op de laatste woensdagmiddag van elke maand bijeen. In onderling overleg kan desgewenst naar een andere datum worden uitgeweken.
Het afwijken van de planning gebeurt indien en zodra het aanbod van bezwaarschriften daartoe aanleiding geeft.
Als het aantal te behandelen bezwaarschriften te groot is om in één dagdeel te behandelen, houdt de commissie een extra hoorzitting. Deze systematiek heeft, naast het bewaken van de in acht te nemen afhandelingstermijnen, als nevenvoordeel dat overvolle dan wel bijna lege commissie-agenda’s worden voorkomen.

Hoorzittingen 2021

Maand 2021	**Dag en Datum**	**Aantal behandelde bezwaarschriften**
Januari	Woensdag 27 januari	2
Februari	Woensdag 24 februari	3
Maart	Woensdag 31 maart	1
April	Woensdag 28 april	2
Mei	Woensdag 26 mei	1
Juni	Woensdag 30 juni	2
Juli	Woensdag 28 juli	2
Augustus	Vervallen	0
September	Woensdag 29 september	1
Oktober	Woensdag 27 oktober	1
November	Vervallen	0
December	Woensdag 15 december	4
Totalen	**10 Zittingen**	**19 bezwaarschriften**

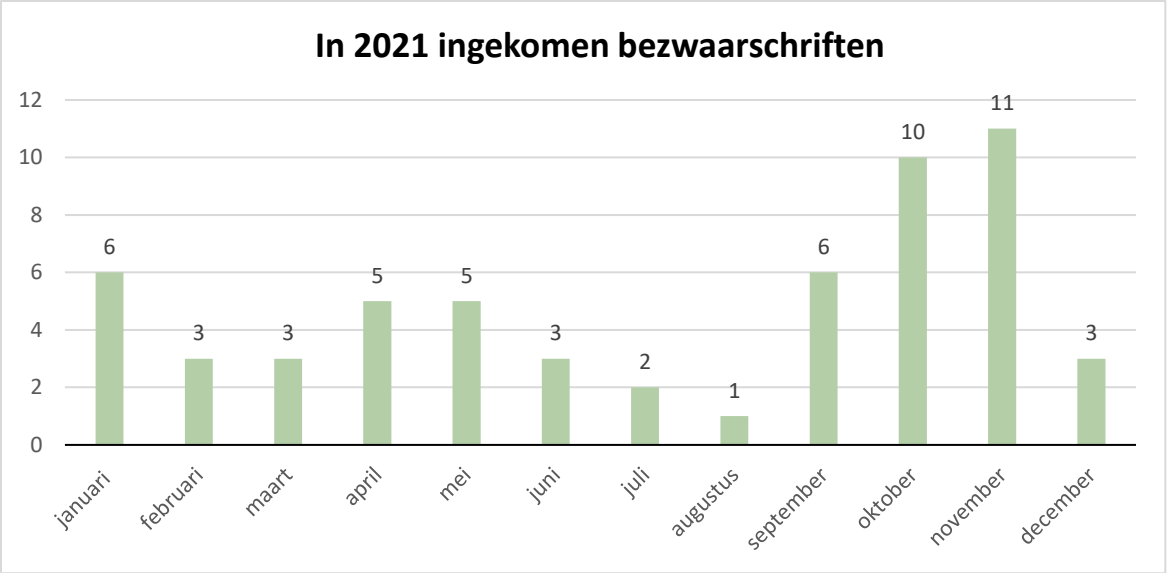
Uit bovenstaand schema blijkt dat de commissie in het jaar 2021 tienmaal bijeen is geweest. Al met al zijn tijdens deze tien hoorzittingen 19 bezwaarschriften behandeld. Het aantal bezwaarschriften dat in de hoorzittingen van 2021 is behandeld is gedaald (vergelijk: in 2020 was dat 24). Het totale aantal bezwaarschriften is ook gedaald ten opzichte van het jaar 2020.

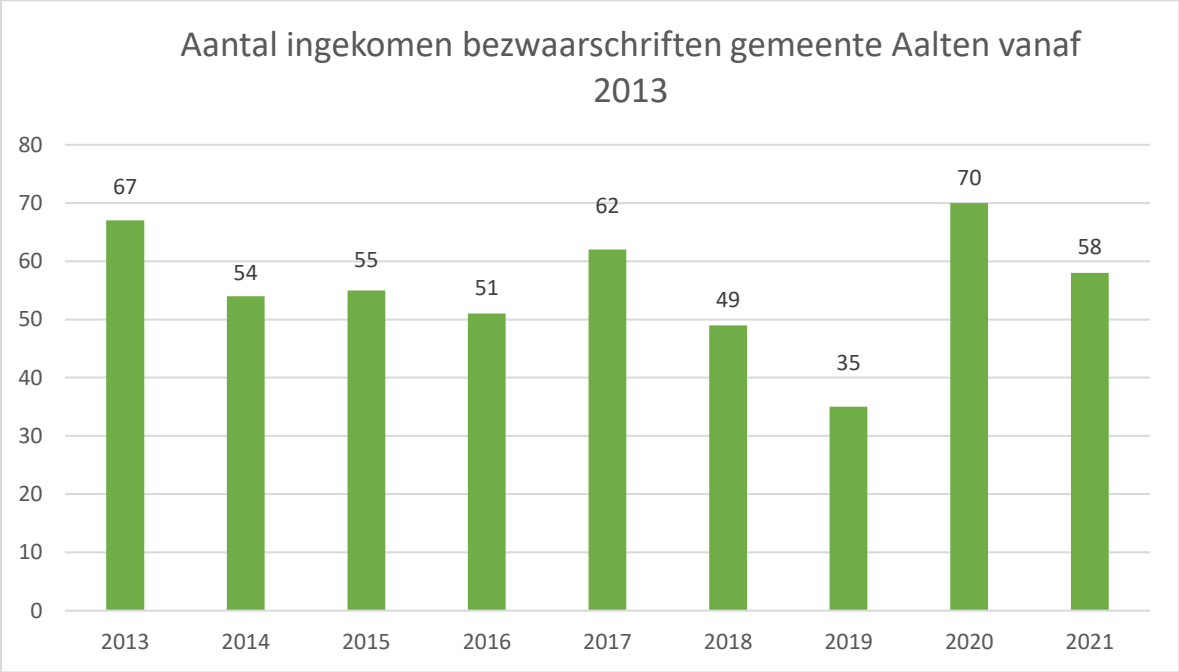
3.3 In 2021 ingekomen bezwaarschriften
Het onderstaande overzicht Awb-bezwaarschriften 2021 maakt onderdeel uit van dit verslag. In een schema zijn de bezwaarschriften die in het jaar 2021 bij de gemeente zijn binnengekomen opgenomen. In het kalenderjaar 2021 zijn 58 bezwaarschriften ontvangen.

Maand	**Aantal bezwaarschriften 2021**
Januari	6
Februari	3
Maart	3
April	5
Mei	5
Juni	3
Juli	2
Augustus	1
September	6
Oktober	10
November	11
December	3
Totaal	**58**

Volledigheidshalve zij opgemerkt, dat elk afzonderlijk binnengekomen bezwaarschrift beoordeeld moet worden op de ontvankelijkheidsaspecten.

N.B.: Via de weg van premediation wordt een groot deel van de ingediende bezwaarschriften anderszins “opgelost”. Besluiten zijn achteraf gewijzigd, ingetrokken en/of bezwaren zijn ingetrokken. Bezwaarschriften worden dan niet meer in een hoorzitting behandeld.
Van het horen kan krachtens artikel 7:3 Awb ook worden afgezien, indien het bezwaar – zonder enige twijfel – kennelijk niet-ontvankelijk is. De voorzitter van de commissie beslist over de toepassing van artikel 7:3 van de Awb.

Het aantal van 58 ingekomen bezwaarschriften is een daling ten opzichte van het aantal ingekomen bezwaarschriften in 2020. Het aantal ingekomen bezwaarschriften in 2020 week af van de vanaf 2013 ingezette trend van minder ingekomen bezwaarschriften. Dit aantal schommelde vervolgens enkele jaren rond de 50 bezwaarschriften en daalde in 2019 verder. In 2020 is het aantal ingekomen bezwaarschriften verdubbeld ten opzichte van het jaar 2019. In 2021 lijkt deze toename weer af te zwakken. Daarbij zij tevens opgemerkt dat van de 58 ingekomen bezwaarschriften in 2021, 19 bezwaarschriften betrekking hadden op zaken over huishoudelijke ondersteuning wegens grootschalige herindicaties. De behandeling van deze Wmo-zaken vindt in 2022 in extra zittingen plaats. Hierdoor is er dus sprake van een enigszins vertekend beeld.

3.4 Het aantal beschikkingen waarop de bezwaarschriften betrekking hadden
Het komt voor dat door meerdere partijen tegen een en dezelfde beschikking een bezwaarschrift wordt ingediend. Er zijn in 2021 tot twee keer toe meerdere bezwaren tegen hetzelfde besluit ingediend. Beide besluiten betroffen het verlenen van een omgevingsvergunning, waarbij tegen het ene besluit twee en tegen het andere besluit drie bezwaarschriften zijn ingediend.

De verdeling van de bezwaarschriften per vakafdeling ziet er als volgt uit:

Bezwaarschriften per vakafdeling/team 2021

	2021
Openbare Ruimte - incl. omgevingsverg.	28
Dienstverlening	2
Informatiebeheer	0
Zorg	24
Organisatie en Welzijn	4
Totaal	**58**

Bezwaarschriften per vakafdeling/team 2020

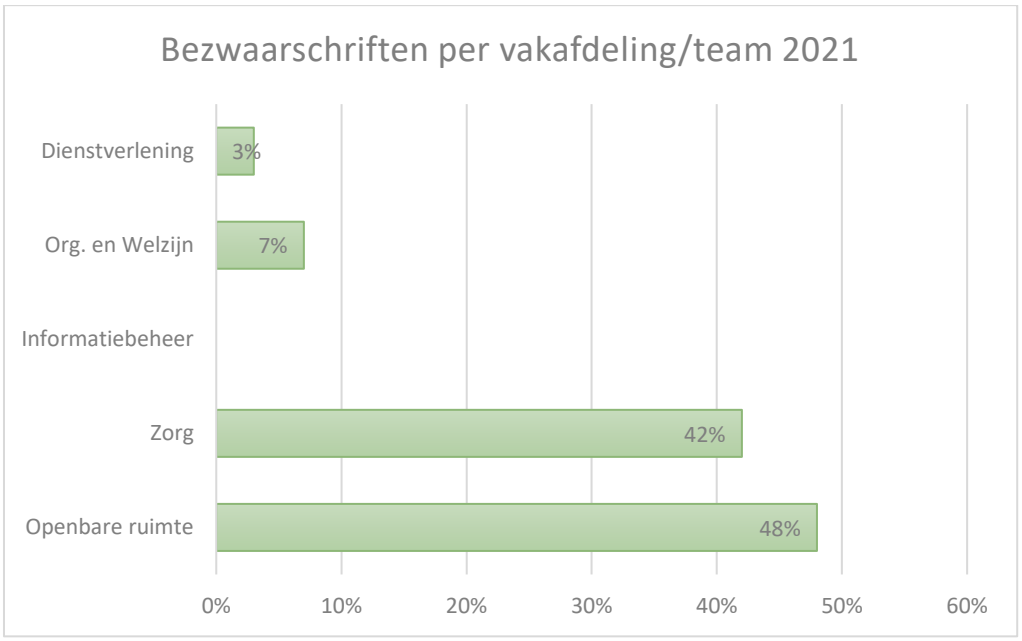
	2020
Openbare Ruimte - incl. omgevingsverg.	32
Dienstverlening	0
Informatiebeheer	17
Zorg	12
Organisatie en Welzijn	9
Totaal	**70**

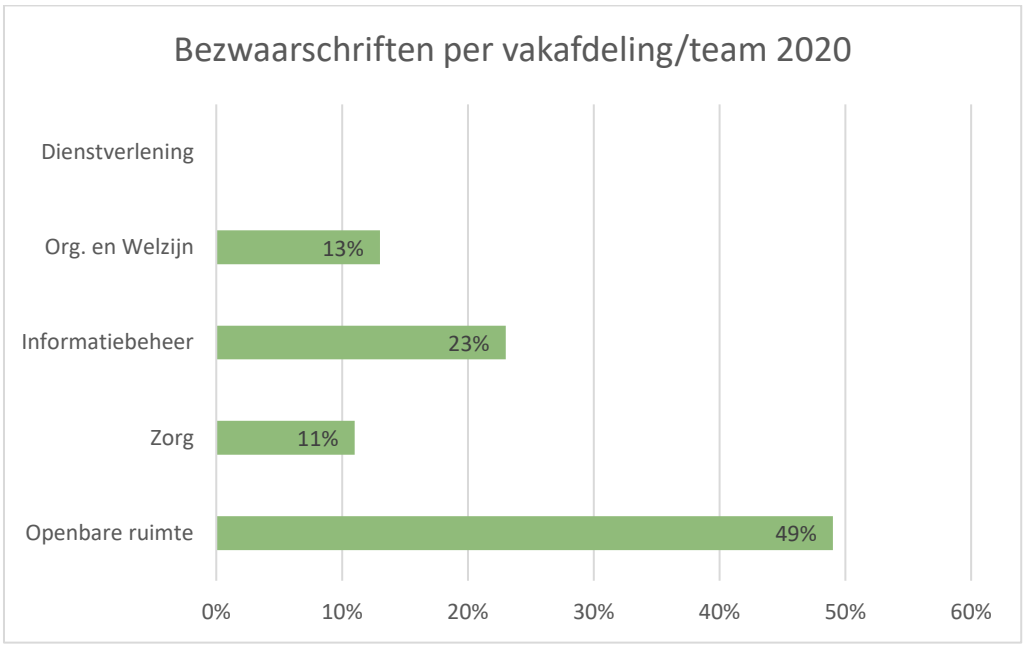
* Voor bezwaren die in het kader van de Wet waardering onroerende zaken zijn ingediend, geldt dat alleen die zaken aan de commissie worden voorgelegd waarbij specifiek is gevraagd om te worden gehoord, zoals bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht.

** Bezwaren van medewerkers uit de gemeentelijke organisatie over besluiten van rechtspositionele aard worden in de Regionale bezwarencommissie personele aangelegenheden behandeld.

*** Het is gebruikelijk om het jaar waarop het jaarverslag betrekking heeft te vergelijken met het voorgaande jaar.

De procentuele verdeling per vakafdeling is weergegeven in een staafdiagram:

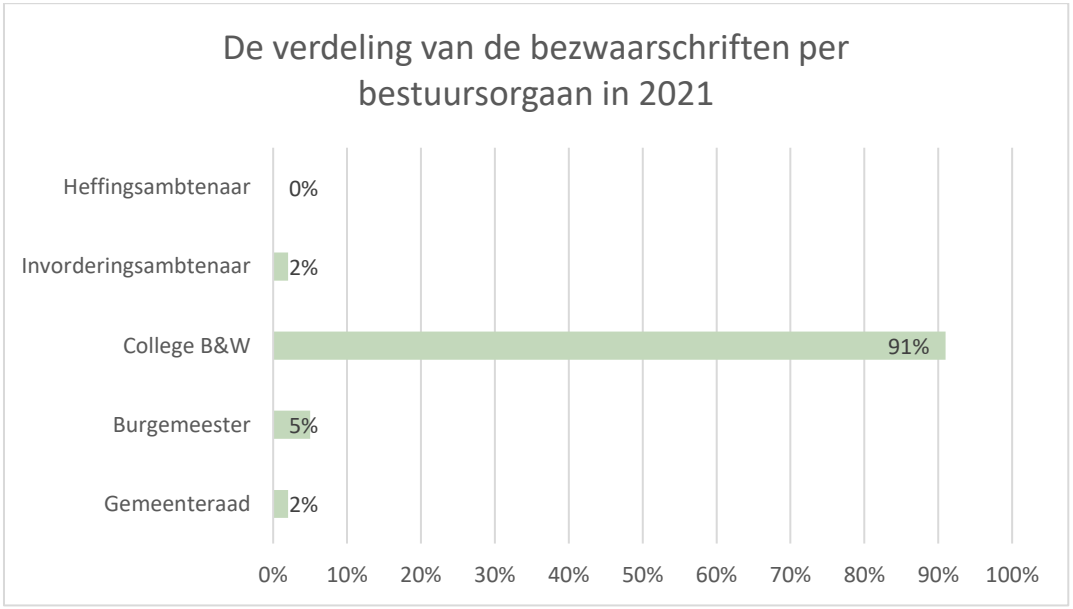

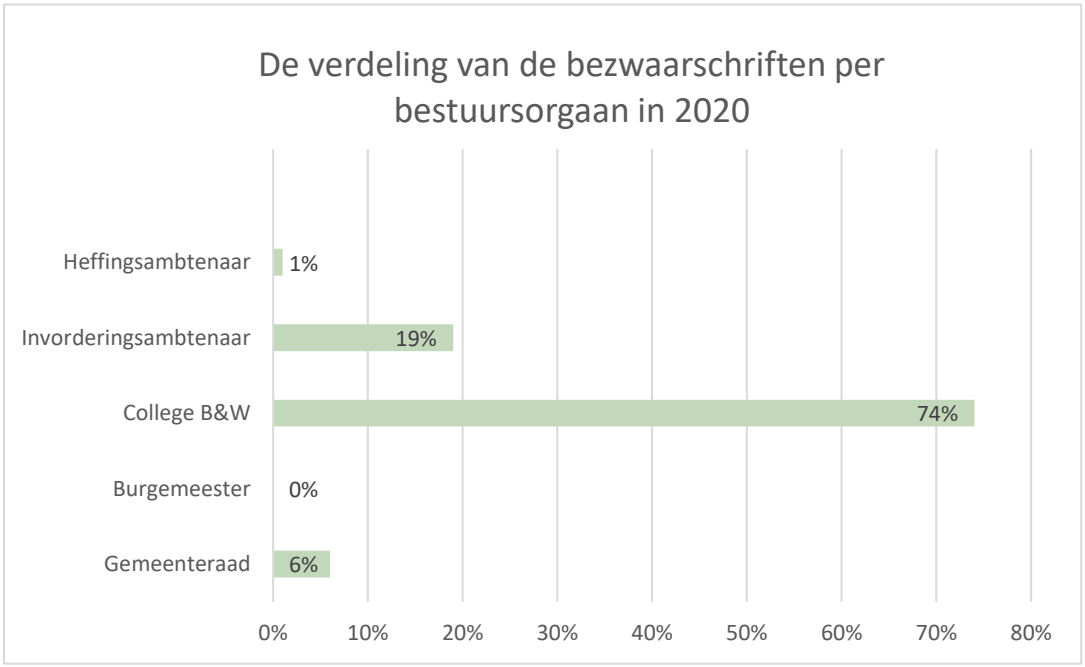
De commissie stelt vast dat er in 2021 relatief veel bezwaarschriften op het terrein van de vakafdelingen Openbare Ruimte en Zorg zijn binnengekomen. De commissie neemt hierbij in overweging dat het hier veelal maatschappelijk gevoelige omgevingsvergunningen betreft (team Openbare Ruimte). Daarnaast hebben er wegens nieuwe beleidsregels vele herindicaties plaatsgevonden (team Zorg).

3.5 De verdeling van de bezwaarschriften per bestuursorgaan
De commissie bezwaarschriften geeft de afzonderlijke bestuursorganen van de gemeente, de gemeenteraad, de burgemeester, het college van burgemeester en wethouders, de invorderingsambtenaar en de heffingsambtenaar van de gemeente Aalten, adviezen over bezwaar- en beroepschriften die zijn ingediend naar aanleiding van de door hen genomen besluiten.
De onderverdeling van de in 2021 ingekomen bezwaarschriften over besluiten van deze bestuursorganen ziet er als volgt uit:

Bestuursorgaan	**Aantal 2021**
Gemeenteraad	1
Burgemeester	3
College van burgemeester en wethouders	53
Invorderingsambtenaar	1
Heffingsambtenaar	0
Totalen	**58**

De procentuele, relatieve verdeling per bestuursorgaan is weergegeven in een staafdiagram:

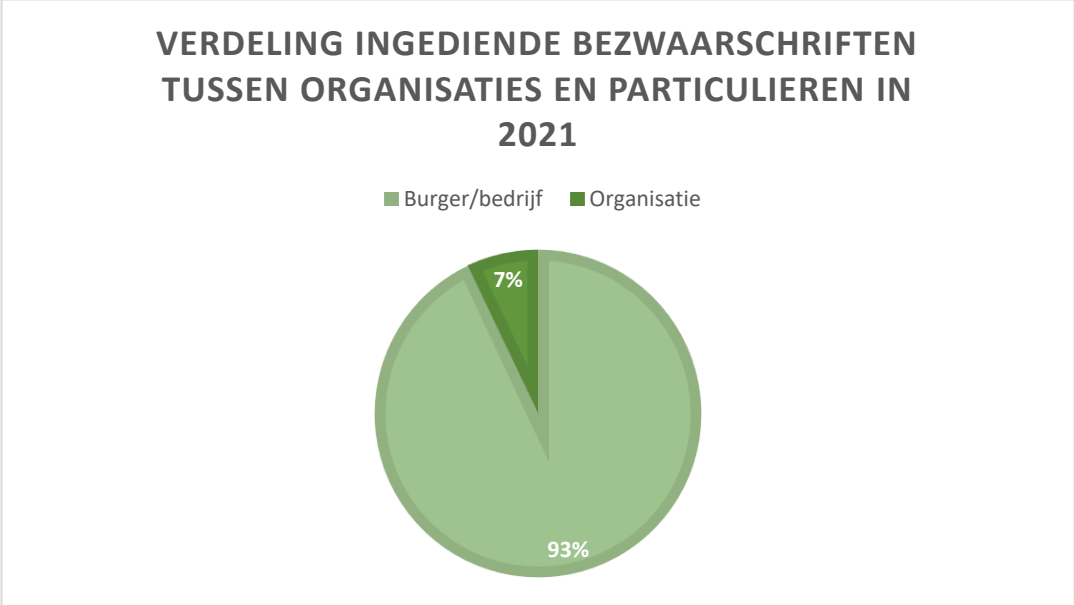

3.6 De verdeling van de ingediende bezwaarschriften tussen organisaties en particulieren
Bezwaar en beroep staan alleen open voor een belanghebbende: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken.
Ook organisaties worden als belanghebbenden gezien wanneer de bezwaren betrekking hebben op de algemene en collectieve belangen die zij krachtens hun doelstellingen en hun feitelijke werkzaamheden in het bijzonder behartigen. In de gemeente Aalten is dit met name de Stichting Natuur en Milieu Aalten.

De verdeling van de bezwaarschriften ziet er als volgt uit:

Indiener bezwaarschrift	**Aantal 2021**
Burger/bedrijf	54
Organisatie	4
Totalen	**58**

De procentuele verdeling is weergegeven in een cirkeldiagram. We zien hierbij ten opzichte van 2020 een lichte afname van het aantal ingediende bezwaarschriften door organisaties.

3.7 Uitgebrachte adviezen 2021
Van de in het kalenderjaar 2021 behandelde bezwaarschriften zijn er 16 door bezwaarmaker vóór de hoorzitting ingetrokken. In vier andere gevallen is het geschil op een andere wijze opgelost: het bestuursorgaan heeft de bestreden besluiten voor de hoorzitting aangepast. Over deze bezwaarschriften hoefde de commissie daarom geen advies meer uit te brengen.
Over één bezwaar heeft de commissie wel advies uitgebracht, maar heeft die slechts procedureel en niet inhoudelijk beoordeeld. De commissie adviseerde dit bezwaarschrift kennelijk niet-ontvankelijk te verklaren.
In 2021 zijn er 73 bezwaarschriften behandeld en de uitkomst ervan is als volgt:

Advisering bezwaarschriften 2021

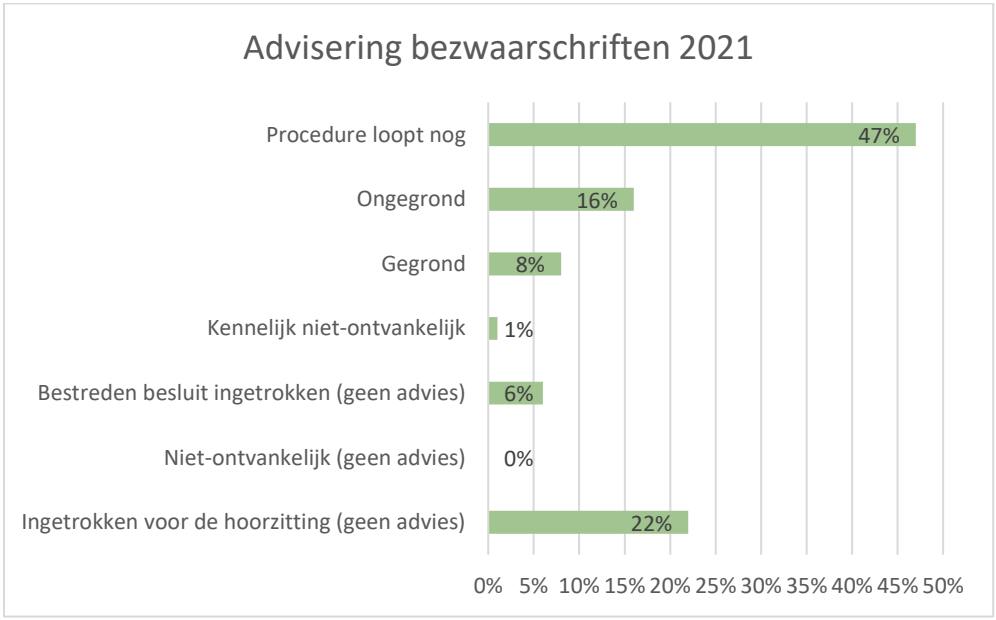
Bezwaarschriften 2021	**Aantal 2021**
Bezwaren ingetrokken voor de hoorzitting (Geen advies, pre-mediation)	16
Kennelijk niet-ontvankelijk* (Geen hoorzitting, alleen advies)	1
Bestreden besluit ingetrokken/ gewijzigd (Geen advies, pre-mediation)	4
Niet-ontvankelijk **	0
Gegrond	6
Ongegrond	12
Procedure loopt nog ***	34
Totaal	**73**

* Een bezwaarschrift kan kennelijk niet-ontvankelijk worden verklaard bij het ontbreken van een vormvereiste, als het voor of na de wettelijke bezwaartermijn is ingediend, het bezwaarschrift niet is gemotiveerd of de bezwaarmaker overduidelijk geen enkel belang heeft bij het besluit.

** Een bezwaar kan niet-ontvankelijk worden verklaard. Dit betekent dat het bezwaarschrift in het uiteindelijke advies van de commissie inhoudelijk niet wordt beoordeeld. Dit kan bijvoorbeeld als bezwaarmaker geen rechtstreeks betrokken belang had bij het besluit.

*** Door de negentien bezwaren inzake WMO die eind 2021 zijn binnengekomen en in 2022 worden behandeld, valt het percentage ‘procedure loopt nog’ hoog uit. De WMO-zaken zorgen voor een vertekend beeld.

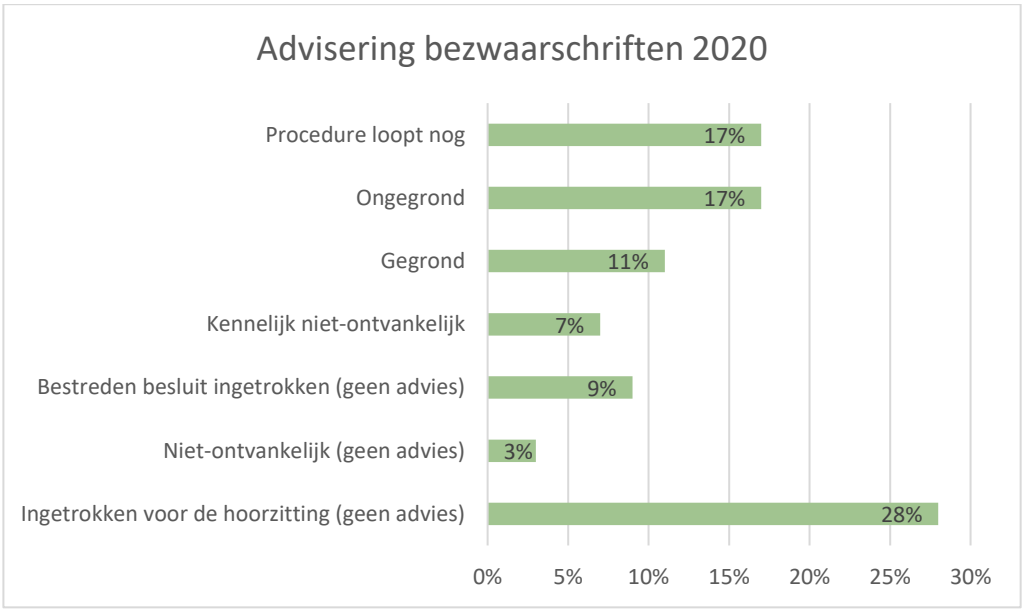
De procentuele verdeling is weergegeven in een staafdiagram:

Advisering bezwaarschriften 2020

Bezwaarschriften 2020	**Aantal 2020**
Bezwaren ingetrokken voor de hoorzitting (Geen advies, pre-mediation)	31
Kennelijk niet-ontvankelijk* (Geen hoorzitting, alleen advies)	3
Bestreden besluit ingetrokken/ gewijzigd (Geen advies, pre-mediation)	7
Niet-ontvankelijk **	2
Gegrond	2
Ongegrond	17
Procedure loopt nog	15
Totaal	**77**

De procentuele verdeling is weergegeven in een staafdiagram:

3.8 Heroverwegingsbesluiten

Van de 19 bezwaarschriften waarover de commissie in 2021 heeft geadviseerd (waarvan er dus 18 ter zitting zijn behandeld), heeft het desbetreffende bestuursorgaan in heroverweging bij bijna alle bezwaarschriften conform het advies van de commissie besloten. Ten aanzien van twee zaken is van het advies van de commissie afgeweken. Wel heeft de commissie vastgesteld dat op aangeven van de commissie in heroverweging de motivering van het primaire besluit is verbeterd.

Heroverwegingsbesluiten 2021 n.a.v. op zitting behandelde bezwaren

Beslissing	**Aantal**	**Percentage (%)**
Conform advies	17	90%
Contrair	2	10%
Aangehouden	0	0%
Totalen	**19**	**100%**

N.B. : 18 bezwaarschriften zijn tijdens een zitting van de commissie inhoudelijk behandeld.
Eén bezwaarschrift was kennelijk niet-ontvankelijk.

De procentuele verdeling is weergegeven in een cirkeldiagram:

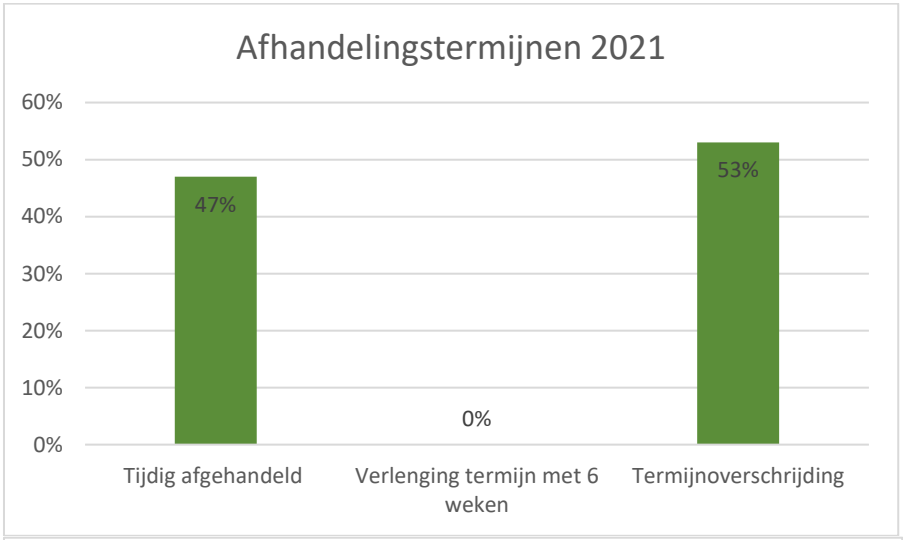

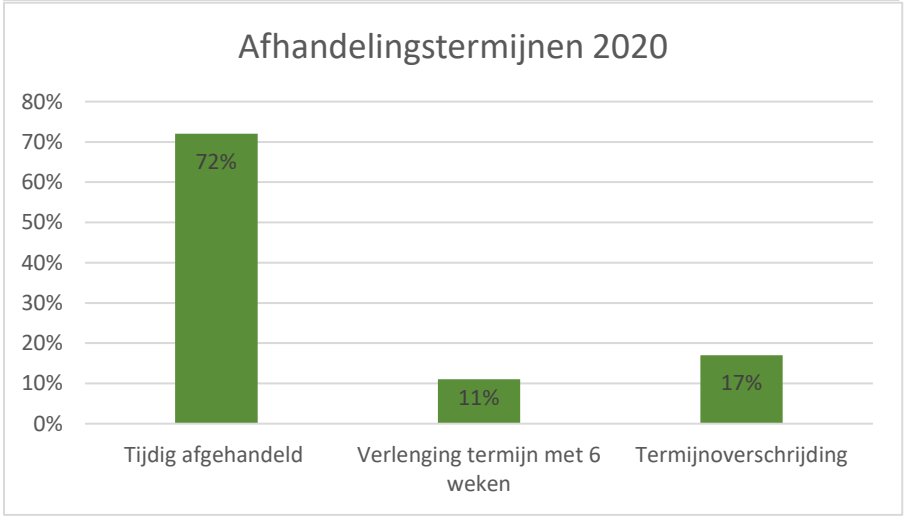
3.9 Afhandelingstermijnen/ verdagingsbesluiten
Op grond van artikel 7:10 Awb dient een bestuursorgaan binnen twaalf weken op het bezwaarschrift te beslissen, gerekend vanaf het einde van de bezwaartermijn. Deze termijn kan ongemotiveerd door het desbetreffende bestuursorgaan met zes weken worden verlengd. Verlenging van de termijn is ook mogelijk in overleg en overeenstemming met bezwaarmaker. Aan overschrijding van de afhandelingstermijn verbindt de wet geen sancties (‘termijn van orde’). Indien de afhandelingstermijn wordt overschreden, kan bezwaarmaker aannemen dat het bestuursorgaan weigert een besluit te nemen en daartegen eveneens een bezwaarschrift indienen.
De Wet dwangsom en beroep is ook van toepassing op het niet tijdig beslissen op een ingediend bezwaar- of beroepschrift. Dit betekent dat indien een beslissing op een bezwaar- of beroepschrift niet tijdig wordt gegeven, het bestuursorgaan aan de aanvrager een dwangsom verbeurt voor elke dag dat het in gebreke is. Hiervoor moet belanghebbende het bestuursorgaan wel eerst schriftelijk mededelen dat het in gebreke is. Vanaf dit moment heeft het bestuursorgaan twee weken de tijd om een beslissing te nemen.

Uitgaande van de op basis van de Awb geldende termijn van orde is een fors deel van de in 2021 ingediende bezwaarschriften niet tijdig afgehandeld. In 2020 werd het merendeel van de ingediende bezwaarschriften wel tijdig afgehandeld. Het gaat hierbij om de periode nadat de advisering door de commissie heeft plaatsgevonden. In vrijwel alle gevallen was er ook met gebruikmaking van de verdagingsmogelijkheid sprake van termijnoverschrijding.
Er zijn in 2021 in totaal tien zaken te laat afgehandeld, waarvan twee bezwaren van 2020 die in de loop van 2021 zijn afgehandeld.

Er wordt met regelmaat om uitstel van behandeling verzocht. Dit gebeurt vaak in mondeling overleg. In 2021 zijn er tien bezwaarschriften waarbij de heroverwegingsbesluiten te laat zijn genomen, zonder de termijn te verdagen. De overige negen heroverwegingsbesluiten zijn wel tijdig afgehandeld.

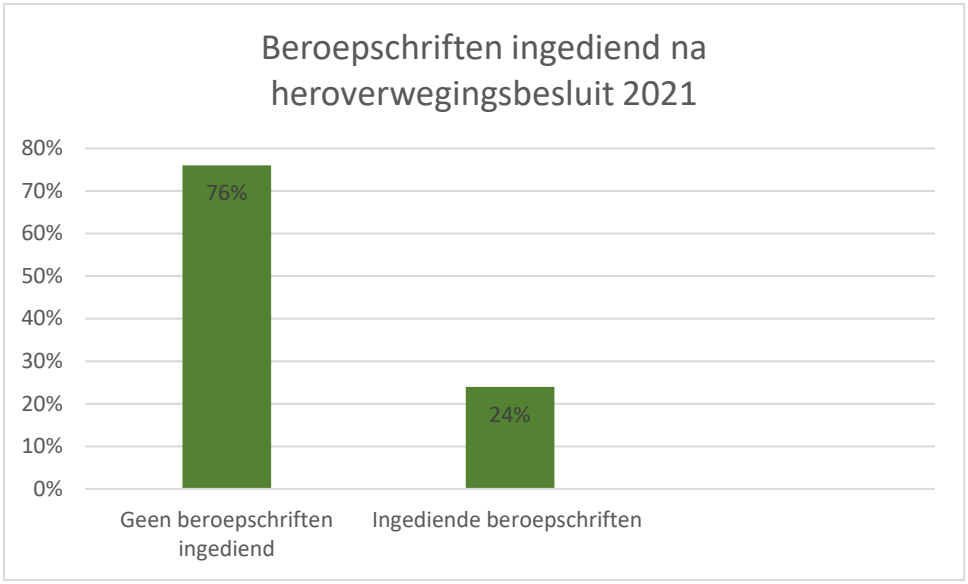
De procentuele verdeling is weergegeven in een staafdiagram:

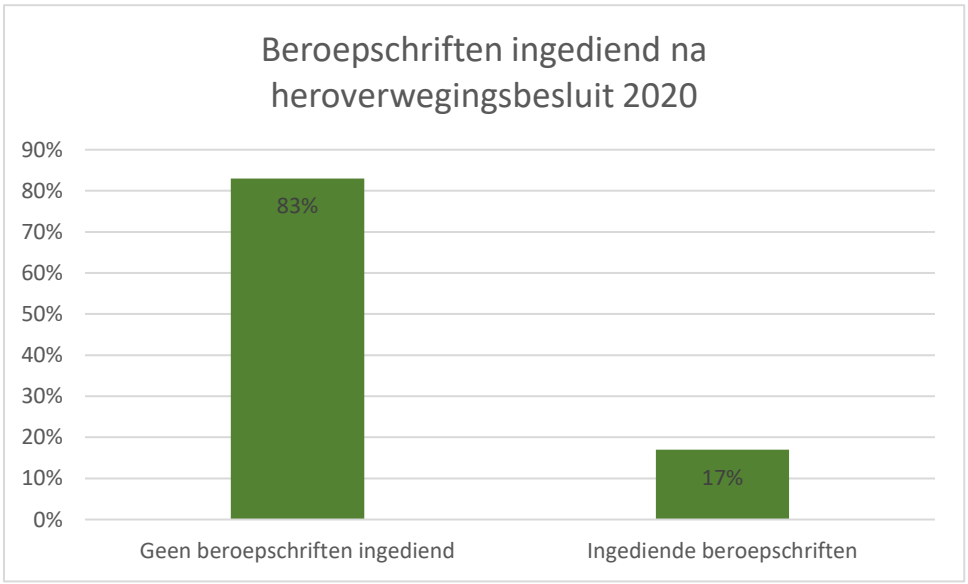

3.10 Beroep
Tegen de heroverwegingsbesluiten van de bestuursorganen, genomen naar aanleiding van de in 2021 in de commissie behandelde bezwaarschriften, is in vier gevallen beroep ingesteld bij de rechtbank te Arnhem. In alle vier de zaken heeft het college het heroverwegingsbesluit in overeenstemming met het advies van de commissie genomen. Eén beroepsschrift is inmiddels ingetrokken, een beroepsschrift is ongegrond verklaard in het voordeel van de gemeente en met betrekking tot de andere twee beroepschriften heeft de rechtbank nog geen uitspraak gedaan.

De procentuele verdeling is weergegeven in een staafdiagram:

3.11 Budgetverantwoording
Het op de gemeentebegroting voor het dienstjaar 2021 uitgetrokken bedrag ten behoeve van de bezwaarschriftencommissie blijkt toereikend te zijn geweest.

4. Conclusies en aanbevelingen

4.1 Mediation

De gemeente Aalten heeft als doelstellingen om deugdelijke besluiten te nemen, bezwaren objectief te behandelen, de juridische kwaliteit te verbeteren en de bezwaarschriften het liefst in een vroegtijdig stadium op te lossen, waardoor langdurige procedures zoveel mogelijk worden voorkomen met als eventueel gevolg het terugbrengen van het aantal bezwaarschriften. Het instrument (pre-)mediation is een belangrijke mogelijkheid die in kan worden gezet bij de oplossing van conflicten.
De commissie stelt in dit verband vast dat het aantal bezwaarschriften ten opzichte van 2020 is gedaald, en ook dat het daadwerkelijk in de commissie behandelde aantal bezwaren procentueel minder is geworden. Het is goed om te zien dat de enkele jaren geleden ingezette lijn hier verder doorzet.
Het is in de gemeente Aalten gebruikelijk dat de vakafdeling die betrokken is bij het opstellen van het besluit, bij de binnenkomst van een bezwaarschrift veelal eerst in contact treedt met bezwaarmaker. Dit gebeurt op verzoek van de secretaris van deze commissie, nadat gebleken is dat bezwaarmaker open staat voor een informeel gesprek, alvorens de formele weg via de commissie wordt bewandeld. De commissie is gebleken dat dit gebeurt op basis van vrijwilligheid en vrijblijvendheid, zonder dat bezwaarmaker zich onder druk gezet voelt om het bezwaarschrift in te trekken. Nader overleg met de vakafdeling kan leiden tot intrekking van het bezwaarschrift en/of wijziging van het bestreden besluit. Wanneer partijen niet tot overeenstemming komen, wordt vervolgens het bezwaarschrift met het volledige procesdossier doorgestuurd naar de commissie bezwaarschriften.

De commissie juicht deze proactieve, oplossingsgerichte aanpak toe. Het bieden van een luisterend oor aan bezwaarmakers en het met elkaar hierover in gesprek gaan, kan knelpunten oplossen. Dit voorkomt tijdrovende, juridische procedures.
Met deze werkwijze van (pre-)mediation is in 2010 begonnen en dit heeft in veel gevallen tot positief resultaat geleid. De commissie stelt vast dat (pre-)mediation ook in 2021 succesvol is geweest: 49% van de ingediende bezwaarschriften werd hierdoor anderszins “opgelost”, waarna de besluiten zijn gewijzigd, ingetrokken en/of de bezwaren zijn ingetrokken. Bij deze goede cijfers plaatst de commissie echter wel een kritische noot.
De commissie stelt namelijk vast dat bij een deel van deze (pre-)mediation zaken het bestuursorgaan als gevolg van een ingediend bezwaarschrift het bestreden besluit intrekt dan wel wijzigt. De commissie geeft de gemeente Aalten in overweging om ook in het primaire proces te sturen en niet alleen achteraf in de bezwarenprocedure. Het eerste besluit moet zo deugdelijk zijn dat het besluit aan de burger goed is uit te leggen. Wanneer de burger vervolgens het bezwaarschrift intrekt, is dat een duidelijk verdienste van de inspanningen aan de voorzijde van het proces.

Samenvattend is de commissie van mening dat de informele benadering van de gemeente een goede aanvulling is op de formele bezwarenprocedure. De commissie adviseert hierbij wel de wettelijke bezwarentermijn goed in de gaten te houden om termijnoverschrijdingen te voorkomen. Zie hiertoe onderstaand 4.2.

4.2 Termijnoverschrijdingen

Een bestuursorgaan dient binnen twaalf weken op een bezwaarschrift te hebben beslist. Dit gerekend vanaf de datum na de dag waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken tot aan de bekendmaking van de beslissing op bezwaar.
Enkele jaren geleden heeft de commissie aangegeven dat er relatief vaak sprake is van (geringe) termijnoverschrijdingen: ongeveer 50% van de bezwaarschriften.
De commissie vroeg aandacht voor dit probleem, omdat zij van mening is dat termijnoverschrijdingen een uitermate negatief effect hebben op de beeldvorming van de burger ten aanzien van de gemeente. Het streven dient er dan ook op gericht te zijn termijnoverschrijdingen te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken.

Vervolgens is het de commissie de laatste jaren gebleken dat door de gemeentelijke organisatie de wettelijke afdoeningstermijn bij het beslissen op een bezwaarschrift steeds beter werd nagekomen. Er was sprake van een duidelijke, positieve, stijgende lijn. Echter, valt het de commissie op dat ten opzichte van afgelopen jaren, de afhandeling van heroverwegingsbesluiten nadat de commissie heeft geadviseerd in 2021 niet tijdig werd opgepakt. Bij tien behandelde bezwaarschriften in 2021 hebben de vertraagde heroverwegingsbesluiten geleid tot termijnoverschrijding, terwijl behandeling en advisering in principe wel tijdig hadden plaatsgevonden.
De commissie stelde in het jaarverslag 2020 vast dat bij de afdoening van vier bezwaarschriften sprake was van een termijnoverschrijding (totaal 17% van de bezwaren).

Ten aanzien van de cijfers van 2021 stelt de commissie vast, dat het aantal gevallen waarbij sprake is van een termijnoverschrijding in absolute- en procentuele getallen fors is gestegen: in tien gevallen werd de termijn niet gehaald, waardoor het procentueel 53% van de bezwaarschriften betreft waarbij sprake is van termijnoverschrijding.

Gezien het feit dat de Algemene wet bestuursrecht wat betreft het afhandelen van bezwaarschriften slechts termijnen van orde kent, zijn de juridische consequenties van de termijnoverschrijdingen doorgaans beperkt. Termijnoverschrijding kan echter wel een schadeclaim opleveren. In dit verband waarschuwt de commissie de gemeente Aalten dat ook zij niet ontkomt aan de landelijke tendens dat steeds vaker bij een termijnoverschrijding via een ingebrekestelling een dwangsom wordt gevorderd. De Wet dwangsom en beroep is namelijk ook van toepassing op het niet tijdig beslissen op een ingediend bezwaar- of beroepschrift. Dit betekent dat indien een beslissing op bezwaar- of beroepschrift niet tijdig wordt gegeven, het bestuursorgaan aan de aanvrager een dwangsom verbeurt voor elke dag dat het in gebreke is.

Het bestuursorgaan kan de wettelijke afdoeningstermijn van bezwaarschriften met zes weken verlengen. Er wordt naar de mening van de commissie nog te weinig gevolg gegeven vanuit de verschillende vakafdelingen aan het instrument van verdaging. De commissie adviseert het bestuursorgaan dan ook om bij een dreigende termijnoverschrijding het instrument ‘verdagen’ actiever in te zetten.
Verder is uitstel van het heroverwegingsbesluit mogelijk als daarover met de bezwaarmaker overeenstemming bestaat. In dit verband kan worden bezien of gedurende het proces van (pre-)mediation, in goed overleg met bezwaarmaker, de termijn zo nodig kan worden verlengd. Bij instemming van bezwaarmaker wordt geadviseerd dit schriftelijk te bevestigen.

4.3 Besluitvorming op maat

In de door de gemeente genomen besluiten komt het meermalen voor, dat standaardteksten worden opgenomen, die niet op de betrokken situatie van toepassing zijn. Een voorbeeld is de aanmelding van de start van het werk, terwijl de vergunning geweigerd wordt. Een sjabloon voor besluitvorming moet uiteraard altijd op maat gesneden worden. De aanvrager kan zich niet serieus genomen voelen, als teksten gehanteerd worden, die niet van toepassing zijn. De commissie heeft hiervoor gericht aandacht gevraagd en hoopt hiervan in de toekomst de resultaten te zien.

4.4 Aanbevelingen voorgaande jaarverslagen
In de jaarverslagen van de afgelopen jaren heeft de commissie aandacht gevraagd voor de kwaliteit van het procesdossier en de juridische kwaliteit van besluiten.
De commissie bezwaarschriften constateert dat qua procesdossiers over de gehele linie binnen de gemeentelijke organisatie sprake is van een verbetering ten opzichte van voorgaande jaren. De nota's van heroverweging en procesdossiers zijn goed verzorgd. De juridische kwaliteit van besluiten is nog wel een punt van aandacht, omdat de juridische grondslag niet altijd wordt weergegeven. Hiervoor vraagt de commissie aandacht, ook om de burgers en organisaties op dit punt goed te informeren.

4.5 Kwaliteit van de commissie
Een werkbezoek aan de rechtbank in Arnhem heeft in 2019 tot een gewijzigde werkwijze van onze commissie geleid. De commissie gaat, evenals de rechtbank, meteen over tot het stellen van vragen aan partijen. Deze nieuwe werkwijze bevalt nog steeds goed. De invoering van de nieuwe Omgevingswet is uitgesteld en treedt nu naar verwachting per 1 januari 2023 in werking. De commissie is geïnteresseerd in een bijeenkomst om zich deze ingrijpende, nieuwe wetgeving eigen te maken en zo de kwaliteit binnen de organisatie en onze commissie op het gewenste peil te houden.

Aalten, 21 juli 2022.

Namens de commissie bezwaarschriften van
de gemeente Aalten,

De secretaris,	De voorzitter,
mr. A. Kruiniger	mr. A.C. van de Vliert.

Besluit van het college van B&W gemeente Aalten

Zaakkenmerk/Onderwerp	Z/22/116572/Jaarverslag commissie bezwaarschriften 2021
Afdeling	Sociaal Domein/team Organisatie en Welzijn
Zaakkenmerk/Documentkenmerk	Z/22/116572/D-406395
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	A. Stapelkamp
Uitvoeringsprog. Raad	
Besloten in de vergadering van	B&W vergadering d.d. 30 aug 2022

Toelichting voorstel

Samenvatting	Portefeuillehouder mr. A.B. Stapelkamp. Het jaarverslag geeft een goed overzicht van de in 2021 ingediende en behandelde bezwaarschriften. Ook doet de commissie enkele aanbevelingen om de juridische kwaliteit van besluiten verder te verbeteren en om termijnoverschrijdingen te voorkomen.
Voorgestelde beslispunten	1. Jaarverslag commissie bezwaarschriften 2021 voor kennisgeving aannemen; 2. de gemeenteraad via bijgaande raadsmededeling informeren; 3. de aanbevelingen van de commissie oppakken en binnen de organisatie borgen.
Besluit	akkoord
Inleiding	Het jaarverslag geeft een goed overzicht van de in 2021 ingediende en behandelde bezwaarschriften. Ook doet de commissie enkele aanbevelingen om de juridische kwaliteit van besluiten verder te verbeteren en om termijnoverschrijdingen te voorkomen. Met dit jaarverslag voldoet de commissie aan de verantwoordingsplicht die voortvloeit uit de aan haar toegekende taken en bevoegdheden. Het aantal bezwaarschriften in 2021 bedraagt 58. Dit is een kleine daling ten opzichte van vorig jaar. Daarbij zij opgemerkt dat van de 58 ingekomen bezwaarschriften in 2021, 19 bezwaarschriften betrekking hadden op zaken over huishoudelijke ondersteuning wegens grootschalige herindicaties. Gelet op het grote aantal herindicaties is het aantal bezwaarschriften relatief gering. Het instrument (pre-)mediation is een belangrijke mogelijkheid die kan worden ingezet bij de oplossing van conflicten. Wederom is het in 2021 gelukt om 49% van de bezwaarschriften via (pre-)mediation op te lossen. Deze informele benadering van de gemeente geeft een goede aanvulling op de formele bezwarenprocedure. Over de in 2021 aan de commissie bezwaarschriften voorgelegde besluiten is de commissie van mening dat er over het algemeen behoorlijk tot goed werk wordt geleverd. De commissie constateert dat de procesdossiers over de gehele linie binnen de gemeentelijke organisatie zijn verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. De nota's van heroverweging en de procesdossiers zijn goed verzorgd. Wel plaatst de commissie een kanttekening bij de afhandeling van heroverwegingsbesluiten, die ten opzichte van afgelopen jaren niet tijdig werd opgepakt. In 53% van de bezwaarschriften was er sprake van termijnoverschrijding. De commissie adviseert om bij een dreigende termijnoverschrijding het instrument 'verdagen' actiever in te zetten. Het secretariaat bewaakt vanaf heden de afhandelingstermijn voor het nemen van een heroverwegingsbesluit en ondersteunt actief de organisatie, waar nodig, om termijnoverschrijding in het vervolg te voorkomen.
Argumenten	N.v.t.
Kanttekeningen	N.v.t.
Overleg gevoerd met	Afdeling: Staf, Persoon: Wilbert Boeijink Overlegpunten: administratie commissie bezwaarschriften

Vervolgstappen en planning	N.v.t.
Participatie	N.v.t.
Communicatie	N.v.t.

Raadsmededeling openbaar

Nummer	:	131-2022
Datum	:	7 september 2022
B&W datum	:	
Beh. Ambtenaar	:	mr. A. Kruiniger
Portefeuillehouder	:	mr. A.B. Stapelkamp
Onderwerp	:	beantwoording vragen fractie CU m.b.t. het Jaarverslag commissie bezwaarschriften 2021

Aanleiding:
Op 6 september 2022 heeft de ChristenUnie een tweetal schriftelijke vragen gesteld met betrekking tot het jaarverslag van de commissie bezwaarschriften 2021.
Aanleiding was de volgende zin uit het jaarverslag: *"De doelstellingen van de gemeente Aalten zijn deugdelijke besluiten nemen, bezwaren objectief behandelen, de juridische kwaliteit verbeteren en de bezwaarschriften het liefst in een vroegtijdig stadium oplossen, waardoor langdurige procedures zoveel mogelijk worden voorkomen met als gevolg het terugbrengen van het aantal bezwaarschriften. Hier wordt het komende jaar vol op ingezet."*

Naar aanleiding hiervan stelt de ChristenUnie de volgende vragen:
1. Welke doelstelling heeft het college als het gaat om het terugdringen van het aantal bezwaarschriften?
2. Kan het college aangeven wat zij gaat doen om dit te verminderen? Ofwel, wat wordt bedoeld met het komende jaar vol inzetten op?

Middels deze raadsmededeling wordt antwoord gegeven op voornoemde vragen.

Inhoud mededeling:
1. Het college heeft als doelstellingen het nemen van deugdelijke, duidelijke besluiten, bezwaren objectief behandelen, de juridische kwaliteit verbeteren en de bezwaarschriften het liefst in een vroegtijdig stadium oplossen. Het terugdringen van het aantal bezwaarschriften is geen doel op zich, maar een te verwachten gevolg van het nemen van een deugdelijk en duidelijk besluit en het verbeteren van de juridische kwaliteit binnen de organisatie.
2. Het college zet het komende jaar vol in op het halen van de doelstellingen van de gemeente Aalten. Indien de doelstellingen worden behaald, is de verwachting dat het aantal bezwaarschriften vermindert. Het terugbrengen van het aantal bezwaarschriften is geen doel op zich. Tot slot, er is binnen onze organisatie een extra juridisch medewerker geworven en een werkgroep juridische kwaliteitszorg opgericht om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de te nemen besluiten verbetert.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:
N.v.t.